

De uitkomst is bekend: het nieuwe KNB-bestuur bestaat uit drie leden van het vorige bestuur, drie leden van Notaris voor Rechtszekerheid en – binnenkort – een vertegenwoordiger van de grote kantoren. Zonder slag of stoot ging dit allemaal niet. In de ledenraadvergadering in april is stevig gediscussieerd.

TEKST Henriette van Wermeskerken | FOTO'S Truus van Gog

Er ligt een zware taak op u om dit te gaan waarmaken.' Hiermee richtte voorzitter Erik Feijen zich aan het einde van de ledenraad tot het nieuw gekozen bestuur. Vanaf twee uur 's-middags zat die ledenraad bijeen in Utrecht. Anders dan de vorige vergadering was deze openbaar, en bleef dat ook. Toen er uiteindelijk werd gestemd, rond half zeven, sprak een overgrote meerderheid zich uit voor het door de groep Notaris voor Rechtszekerheid voorgestelde bestuur. De vóórstemmers vertegenwoordigden ruim 2500 van de ruim 3300 notarissen en kandidaat-notarissen. Het lijkt een geweldige overwinning. Maar er ging een lange en zware discussie aan vooraf, waarin de ledenraad ook alternatieve mogelijkheden besprak. Verschillende leden brachten hun stem uit met 'pijn in de buik'. Voorzitter Feijen waarschuwde dat het niet gepast zou zijn om 'juichend te roepen dat iedereen dolblij is'. Dat zou niet overeenstemmen met de beraadslaging die net had plaatsgevonden.

Hij concludeerde dan ook dat het voorstel aangenomen was, 'maar niet van harte'.

BEPERKTE TIJD

Nu er een nieuw bestuur is, krijgt het notariële schip van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) weer vaste koers, zo is de verwachting. De storm die al een tijd rommelde en die op 6 maart in alle hevigheid opstak toen de ledenraad het bestuur naar huis zond, is gaan liggen. Toch zal Ruud van Gerven, de nieuwe voorzitter, zich het komende halfjaar niet in rustig vaarwater bevinden. Na zes, hooguit negen maanden zal Van Gerven het stokje overdragen aan Franc Wilmink en in die tijd moet de nieuwe koers duidelijk gestalte hebben gekregen. De plannen die in de notitie 'Een nieuwe koers. De notaris staat voor rechtszekerheid, kwaliteit en vertrouwen' staan, moeten dan volledig zijn ontvouwd en ingezet. Ook de andere twee nieuwe bestuursleden van Notaris voor Rechtszekerheid, Jef Oomen en Dorine Oudhof, zijn maar een

beperkte tijd voor de bestuursfunctie beschikbaar. Hoewel de drie bestuursleden de tijd die zij in het bestuur zullen blijven van te voren al begrensd hebben, zullen zij zich er wel op volle kracht instorten. Van Gerven: 'Mijn kantoor staat er volledig achter en stelt mij in de gelegenheid bijna mijn volledige werkweek aan de bestuursfunctie te besteden.' Ook Oomen en Oudhof zullen meer tijd dan gebruikelijk in de bestuurstaak steken. Maar langer blijven dan nu is aangekondigd, is niet bespreekbaar, zo vertelden de drie bestuursleden toen de vergadering daarnaar vroeg.

'WIE A ZEGT'

De bereidheid om maar een deel van de bestuurstermijn vol te maken, dreigde een breekpunt te worden. Een groot deel van de aanwezigen had hier moeite mee. 'Waarom neemt Notaris voor Rechtszekerheid nu niet de volle verantwoordelijkheid? Wie A zegt moet B zeggen. Stel dat er het komende halfjaar niet genoeg wordt gerealiseerd: wat gebeurt er dan? Moeten de overige bestuursleden dan de plannen van Notaris voor Rechtszekerheid uitvoeren, terwijl jullie drie zelf vertrekken?' vroeg een van de leden zich af. Wilmink nam hierop het woord en verzekerde de aanwezigen dat het nieuwe bestuur als eenheid moet worden gezien, en dat alle zeven

Van Gerven aan het roer

‘De koers moet nú worden verlegd. Daar maak ik mij sterk voor’

bestuursleden de vijf speerpunten van Notaris voor Rechtszekerheid onderschrijven. ‘Wij als bestuur onderschrijven de uitgangspunten als startpunten. Niet als eindpunten’, aldus Wilmink. Aan Van Gerven werd de vraag voorgelegd waarom hij zich niet voor de volle termijn wilde committeren. ‘Het is een bijzondere situatie’, zo luidde het antwoord van Van Gerven. ‘De eerste zes à acht maanden moeten we de focus leggen op de nieuwe beleidspunten. Als we dat niet binnen die termijn in de steigers kunnen krijgen, lukt het binnen twee jaar ook niet. Er moet een einde komen aan de situatie die we hebben, de koers moet nú worden verlegd. Daar maak ik mij sterk voor.’ Van Gerven benadrukte dat tegelijkertijd de lopende zaken gedaan moeten worden. Juist in verband met die continuïteit was gekozen voor deze diverse samenstelling van het bestuur: leden uit de groep Notaris voor Rechtszekerheid naast leden uit het vorige bestuur. Geertjan Sarneel, de vorige voorzitter, was sceptisch over de tijdelijke termijn van de nieuwe voorzitter. ‘Een halfjaar is net genoeg om je in te werken als voorzitter.’ Maar Van Gerven hield voet bij stuk: zes tot maximaal negen maanden en langer niet. ‘Ik ga het nieuwe project uitvoeren en zal me daar volledig op storten’, zo verzekerde hij de vergadering. Ook Oomen en Oudhof waren

hier onverbiddelijk in. Met een (direct) voorzitterschap van Wilmink, zoals vanuit de vergadering werd gesuggereerd, gingen de drie Notaris voor Rechtszekerheid-kandidaten niet akkoord, en het had ook niet de voorkeur van Wilmink zelf.

BELANGENBEHARTIGING

Voordat de vergadering over het nieuwe bestuur stemde, werd inhoudelijk over de vijf speerpunten van Notaris voor Rechtszekerheid gesproken: ‘In transitie’ herschrijven, een nieuwe entiteit in het leven roepen voor de belangenbehartiging, de organisatie van KNB en bureau tegen het licht houden, en iemand als boegbeeld aanstellen. Van Gerven hield een presentatie. In de daarop volgende discussie werd snel duidelijk dat een grote meerderheid zich niet kon vinden in het voorstel een nieuwe entiteit voor de belangenbehartiging op te richten, althans niet direct. ‘Laten we het eerst maar eens gewoon met de KNB proberen’, zo was te horen tijdens het rondje langs de ringen. Het bezwaar dat de wet formeel echte belangenbehartiging niet toestaat, werd niet als onoverkomelijk gezien. Daarbij speelde ook een rol dat het moeilijk is een onderscheid te maken tussen het belang van de rol van het notariaat als maatschappelijk en dus algemeen belang, en de belangen van de notarissen afzonderlijk.

In de andere vier speerpunten kon men zich in het algemeen goed vinden. En dat is belangrijk, want zoals voorzitter Feijen benadrukte: de ledenraad bepaalt het beleid, niet het bestuur. Waar het oorspronkelijke voorstel uitging van een entiteit met veel taken, ligt de focus in de ledenraad meer op een orde, een beroepsorganisatie met veel taken waarbij een entiteit alleen wordt ingesteld als het niet anders kan voor de behartiging van de belangen. En waarbij die entiteit mogelijk minder taken krijgt dan oorspronkelijk voorzien. Regelmatig overleg tussen bestuur en ledenraad blijft noodzakelijk.

DIVERSE DISCUSSIES

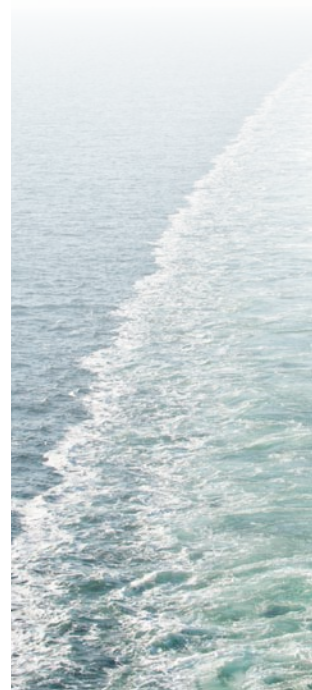
Marco Stout, het jongste bestuurslid en portefeuillehouder Kandidatenzaken, noemde het opvallend dat Notaris voor Rechtszekerheid zich sterk zegt te maken voor de positie van kandidaat-notarissen, maar dat het voorgestelde bestuur bestaat uit vijf notarissen en maar twee kandidaat-notarissen in plaats van de gebruikelijke drie. Een andere zorg zag hij in de leeftijdsopbouw: ‘Iemand van veertig, iemand van vijfenveertig en vijf mensen boven de vijftig. Wie rond de dertig is, herkent zich daarin niet echt.’

Verschillende aanwezigen vonden dit goede punten en geopperd werd dat dit mogelijk

De nieuwe – tijdelijke – voorzitter

Ruud van Gerven (Maastricht, 1955) is sinds 1987 notaris in Nijmegen, waar hij studeerde en waar hij woont. In 1982 begon hij als kandidaat-notaris. Van Gerven is getrouwd en heeft vier kinderen.

bij de opvolgende bestuursleden anders zou kunnen zijn. Ook het feit dat er (weer) maar één vrouw in het bestuur zou komen, vond men jammer. Zo werden nog wat zaken besproken, zoals de gevolgen als een meerderheid tegen het voorgestelde nieuwe bestuur zou stemmen. Dan zou de KNB zonder bestuur zitten. Ook werd geopperd dat Notaris voor Rechtszekerheid de opdracht zou moeten krijgen om met bestuursleden te komen die hetzij direct voor de volle termijn zitting wilden nemen, of om na de eerste periode zelf nieuwe kandidaten voor te stellen. Hiertegen werd ingebracht dat een bestuur zo'n opdracht niet hoeft te aanvaarden. Feijen wees erop dat het bestuur alleen benoemd kan worden voor de gebruikelijke termijn, een andere mogelijkheid is er niet. Verder kan de ledenraad het bestuur niet afhouden van voortijdig opstappen. In zoverre gold dus 'take it or leave it'. Ook over de procedurele gang van zaken werd gediscussieerd, waarbij duidelijk werd dat het zevende bestuurslid, de vertegenwoordiger van de grote kantoren, op deze vergadering nog niet benoemd kon worden in verband met termijnen. Hamith Breedveld, de beoogde kandidaat die ook aanwezig was, zou dus op een later tijdstip zijn positie als zevende bestuurslid innemen. Verschillende leden stelden voor om het

democratisch gehalte van de ledenraad op een volgende vergadering eens aan de orde te stellen. Want ruim een maand geleden kozen de leden op de ringen *en masse* voor een nieuwe koers, maar op de ringvergadering die voorafging aan deze ledenraad, was de opkomst alweer tot het gebruikelijke lage niveau teruggezakt. Handelen in de geest van wat de leden willen, wordt daardoor moeilijk. 'Hebben de leden vorige keer niet massaal voor Notaris voor Rechtszekerheid gestemd, zodat wij nu gewoon dit bestuur moeten benoemen?', vroeg iemand zich af. De ledenraad stemt weliswaar zonder last of ruggespraak, maar algemeen probeert men toch de mening van de ringen te vertegenwoordigen.

TAKENPAKKET

Aan het eind van de vergadering bedankte de voorzitter de bestuursleden die afscheid nemen. Sarneel prees de moed van het nieuwe bestuur en wenste de bestuursleden veel succes. 'Het is een goede vergadering geweest, met stevige en inhoudelijk relevante discussies', zo keek hij terug. Ook Hans Kuijpers, directeur Beleid en Organisatie van het bureau van de KNB, was tevreden met het verloop van de vergadering. 'Alle argumenten pro en contra zijn de revue gepasseerd. Dat de nieuwe bestuursleden maar kort zitting in het bestuur willen nemen, was vanaf het begin duidelijk, en dus geen verrassing. Ik heb geen moeite om de organisatie en het bureau van de KNB

te laten doorlichten door een extern bureau. Het kan voor geen enkele organisatie kwaad om periodiek eens onder de loep te worden genomen. Zelf hebben we de afgelopen jaren verschillende projecten gedaan om de bedrijfsvoering te verbeteren, dus ik heb er alle vertrouwen in. Op basis van een goede analyse kunnen we vervolgens kijken wat er nu wel en niet tot het takenpakket van de KNB hoort. Ook kunnen we daarbij ons licht eens opsteken bij andere pbo's, zoals die van de advocaten, de accountants en de gerechtsdeurwaarders. Zelf denk ik dat lobbywerk gewoon tot het takenpakket hoort van een pbo, dus ook van de KNB.' ■